

Direcció d'Instrucció Pública
de la

Mancomunitat de Catalunya

1918

Bases de la
Comissió d'Enq.

Il·ltre. Sr. D.

R683

Lluís Millet

Director de l'Orfeó Català

Passeig Caninos

CIUTAT.

*El Director
d'Instrucció Pública de la
Mancomunitat de Catalunya
B. L. M.*

a son distingit amic Don Lluís Millet i
es complau en remetre-li l'informe i Bases
de la Comissió d'Educació General inclosa en
aquest Departament d'Instrucció Pública i a
la que honora amb el seu prestigi personal.

Eugení d'Ors
aprofita aquesta ocasió per a fer-li
present el testimoni de la seva con-
sideració mes distingida

Barcelona 16 de Agost de 1918.

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL
*****

En l'Assemblea de Maig de 1914, de la Mancomunitat de Catalunya va esser aprovat un projecte de formació d'Educació General del qual s'indicava en una exposició de motius la missió i objecte.

També en el pressupost de la mateixa data anava consignada una quantitat dedicada al sosteniment del mateix, consignació que ha anat repetint-se en pressupostos successius. A desgrat d'això, els propòsits de creació no han sigut portats a la pràctica fins avui.

Creiem que pot haver contribuït a aquesta manca d'eficàcia, la visió tal volta excessiva, de l'amplitud i caràcter de la novella institució. Al nostre entendre, en matèria d'intervenció moral i d'educació ciutadana, cal al nostre país, més encara que una actitud innovadora presa des d'un camp oficial, una continuació i afirmament en ell d'assaigs i empreses, ja iniciats per la bona voluntat particular i per la lliure associació, assegurant els resultats d'elles posant-les a cobert de les alternatives i contingències que resulten del lligam massa estret amb una vocació personal i en general amb la vida d'un home. Estem convençuts que en aquesta esfera poc limitada de les creacions morals, l'home es el tot, i cada obra viva te darxera d'ella el florir enèrgic d'un esperit individual; però no es menys cert que sense un acolliment i una asseguració normals del resultat d'aquelles energies, la major part d'elles son condemnades a un resultat efímer i poques premiades amb una perpetuació. L'Experiència confirma aquestes asseveracions amb copia d'exemples.

La doble convicció anterior sembla doncs aconsellar-nos, en el moment de volguer portar a la pràctica el projecte que ens ocupa, que precisem les línies del mateix dins els límits d'una caracterització també doble: d'una banda renunciant al títol d'Institut, renunciant que te també l'avantatge de constituir una manera de lligo contra el prurit periòdic i imitatiu, tara

d'alguns aspectes de la vida intel·lectual i moral catalana; i d'altra banda constituint la novella institució donant entrada dins ella a les figures més representatives de les múltiples iniciatives d'ordre moral i d'educació general, que, produïdes espontàniament fins ara, trobarien en l'organització projectada fermament i autoritat.

En aquest sentit, i prenent exemples il·lustres, imaginem una Junta que sota el nom de Comissió d'Educació General i secundada per una petita oficina, de complexitat mínima i d'actuació permanent, comprengués les següents representacions.

a) La de la més gran obra d'educació popular que s'hagi emprés espontàniament a Catalunya que es la de la música coral, que ha continuat els esforços de Clavé. Sembla que la representació més característica d'aquest ordre d'esforços designa D. Lluís Millet.

b) La de les iniciatives més o menys descaminades i amb caràcter mediocre de vegades, però interessants pel seu origen i pel que segurament podrien produir d'esforç instructiu de classes treballadores o rurals, condensades en obres de casinos, ateneus, grups, etc. Un congrés d'institucions d'aquest ordre està anunciat per reunir-se a Barcelona. Generalment es considera caracteritzat dins d'aquest ordre d'esforços D. Francesc Layret.

c) El cooperativisme constitueix un altra força social d'indiscutible influència, molt interessant per la direcció de les seves energies. S'ha caracteritzat com a promotor i consultor d'aquestes empreses socials D. Francesc Ripoll.

d) La cooperació ha pres a voltes, i dintre dels principis socials i plans professionals seria desitjable que prengués sempre, un aspecte professional que associa els homes dins els límits d'un ofici o art. De tothom es sabut que els gremis constituïren una gran força durant l'Edat Mitjana i que el sindicalisme contemporani ressucita algun dels aspectes d'aquella actuació. Com obra general ningú no regatejarà la privàcia entre les insti-

tucions de la nostra terra al Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria del qual ha estat l'anima l'actual Conseller de Barcelona Sr. Puig i Esteve.

e) No cal oblidar les obres d'educació professional, centrades en associacions molt poderoses i justament elogiades; en aquest aspecte, així com en el que el lliga amb els problemes tan actuals de la professió i de l'educació femenines, l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per la Dona s'ha fet lloc d'honor. Es conegut de tothom que l'anima d'aquesta institució es Dª Francesca Bonnemaison Vda. de Verdaguer.

f) La qüestió sanitària i la propaganda higienica figuren entre els objectes assignats a l'institució per l'acord de que es filla. L'avenç d'una iniciativa en aquest ordre de coses ha situat al fons del serveis tècnics del paludisme al D. D. Gustau Pittaluga, Professor a l'Universitat de Madrid. Com aquest serveis ja es troben generalment en fase en que l'estudi científic previ ja està terminat i poden pendre tot seguit una acció social i d'educació general, valdria segurament, la pena de saltar per damunt dels inconvenients que l'absència natural pugui portar, per no privar-se dins la Comissió de les llums d'una persona competent com el Sr. Pittaluga.

g) No pot faltar en una institució d'aquest caracter la presencia continuada d'una forta inspiració funcional, no solament difosa través de les competencies, que d'aixó els noms anteriors ja son prou garantia, sino especificada en una manera de designació representativa. Diferents circumstancies suggereixen en aquest punt el nom del Sr. Folguera i Duran, President de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

h) No podia faltar a aquest quadre general de representacions la de l'instrument capital de difusió i propaganda dins la societat moderna, representat per la premsa. En alguns aspectes ella ha ajudat ja poderosament a la constitució moral del nostre poble, especialment per obra dels publicistes que han consagrat una vocació especial a tractar de les qüestions éti-

ques. Entre aquests figura en lloc d'honor per la constància i tecnicisme en la realització dels propòsits i per l'altesa d'esperit que el caracteritza, el Sr. D. Ramon Rucabado.

Caldrà fegir a aquest quadre de Membres, com a Membres nats, el President de la Mancomunitat i el Director d'Instrucció Pública i ajuntar-hi el Secretari, en l'elecció del qual hauria d'atendre's principalment a circumstàncies personals ja tècniques.

De conformitat amb les notes anteriors, tenim l'honor de proposar al Consell Permanent l'aprovació de les següents Bases:

PRIMERA.- Es crea, als objectes designats al acord de creació d'un Institut d'Educació General, una Comissió d'Educació General inclosa en el Departament d'Instrucció Pública de la Mancomunitat de Catalunya.

SEGONA.- Son designats per a formar la mateixa el President de la Mancomunitat i el Director d'Instrucció Pública com a Membres nats, i els Srs. D. Lluís Millet, D. Francesc Layret, D. Francesc Ripoll, D. J. Puig i Esteve, Dª Francesca Bonnemaison Vda. de Verdaguer, D. Gustau Pittaluga, D. Manuel Folguera i Duran, i D. Ramon Rucabado.

TERCERA.- La Comissió instal·larà la seva oficina en els locals de la Direcció d'Instrucció Pública de la Mancomunitat i disposarà enguany de la quantitat de 5.000 pessetes, a càrrec de la partida 117 del Pressupost vigent.

@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

1919

Hon. Sr. Don Lluís Millet

President de la Comissió d'Educació
General

Orfeó Català

Ciutat.

683

DIRECCIÓ D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA
DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

N.º de sortida 482

Honorable Senyor,

Aquesta Direcció es complau en comunicar-vos, que en sa reunió del dia 4 del present mes de setembre, el Consell acordà encomanar a la Comissió d'Educació General l'estudi d' unes normes aplicables a la concessió, per part de la Mancomunitat, de premis destinats a Jocs Florals i festes de sport.

Deu vos guardi molts anys.

Barcelona 23 de setembre 1919

Eug. d. Ors

DIRECTOR.

Hon. Sr. President de la Comissió d'Educació General.

Direcció d' Instrucció Pública
de la
Mancomunitat de Catalunya

Sr. Don

Lluís Millet

Director de l'Orfeó Catalá

Ciutat.

683

Direcció d'Instrucció Pública
de la
Mancomunitat de Catalunya

Barcelona, 23 maig 1919.

En nom del Sr. Director d'Instrucció Pública, tinc el gust de convocar-vos a la sessió previa a la de constitució de la Comissió d'Educació General.

Tindrà lloc el dilluns dia 26, a les 7 del vespre, a la Direcció d'Instrucció Pública, (Urgell, 187).

Joan Crepells

Sr. Don Lluís Millet,

Director de l'Orfeó Català.